

PROGRAMUL EDUCAȚIE ȘI OCUPARE 2021-2027

Prioritate: P01 „Modernizarea instituțiilor pieței muncii”

Obiectiv specific: ESO4.2 „Modernizarea instituțiilor și a serviciilor pieței muncii pentru ca acestea să evalueze și să anticipateze necesitățile în materie de competențe, să asigure o asistență promptă și personalizată și să sprijine corelarea cererii și a ofertei, tranzițiile și mobilitatea pe piața muncii (FSE+)”

Cod proiect: PEO/48/PEO_P1/OP4/ESO4.2/PEO_A7/309187

Titlu Proiect: Dialog social și parteneriate pentru Ocupare și Formare

A 1-Acțiuni care vizează îmbunătățirea capacității și digitalizarea organizațiilor societății civile

Șomajul și migrația forței de muncă

Analiza șomajului și a migrației forței de muncă la nivelul statelor membre UE arată că acestea sunt interconectate, sunt influențate de diverși factori economici, politici și culturali, precum și complexitatea relației dintre acestea și necesitatea unor politici bine coordonate pentru a sprijini atât economiile statelor membre, cât și cetățenii afectați de acestea.

În ultimii ani, șomajul în Uniunea Europeană a scăzut, atingând un procent de aproximativ 6% în anul 2024, existând variații semnificative între statele membre. Astfel, țările din sudul Europei (Spania și Grecia) continua să înregistreze rate mai mari ale șomajului, în special în rândul tinerilor. În Spania, șomajul în rândul tinerilor este o problemă majoră (peste 20%), în timp ce în Germania și în Olanda acestea au rate semnificativ mai mici.

Pandemia a afectat sectoare precum turismul, transporturile și comerțul, iar redresarea economică post-pandemie a fost inegală în statele membre. Economiile orientate spre industrie și tehnologii avansate au rate ale șomajului mai scăzute comparative cu cele dependente de servicii și agricultură. Țările care investesc în programe de recalificare și sprijin pentru șomeri au reușit să reducă ratele de șomaj. Migrația forței de muncă în Uniunea Europeană are loc din est spre vest. Statele din Europa de Est și Europa Centrală (România, Bulgaria, Polonia) sunt surse principale de migrație către țări mai dezvoltate din vestul Europei (Germania, Franța, Italia). Factorii principali care determină migrația sunt diferențele salariale, oportunitățile mai bune de angajare și condițiile de trai superioare.

Libertatea de mișcare în cadrul UE permite lucrătorilor să se relocheze rapid în țările cu cerere ridicată de forță de muncă. Germania, Franța și țările nordice sunt destinațiile principale.

Statele membre din sudul UE, precum Italia și Grecia sunt afectate de fluxurile de migranți extracomunitari punând presiune pe piețele lor de muncă.

În țările gazdă migrația forței de muncă ajută la acoperirea deficitului de forță de muncă în sectoare cheie precum: sănătate, construcții și agricultură și crește contribuția la sistemul de asigurări sociale.

În țările de origine, „exodul creierelor” afectează economiile din Europe de Est și Centrală. Migranții trimit bani periodic în țările de origine, sprijinind economia locală, dar nu compensează pierderile de capital uman.

România este una dintre cele mai mari surse de migrație în UE, înregistrând pierderi semnificative de forță de muncă calificată.

Germania este o destinație majoră pentru migranți datorită cererii mari de forță de muncă în sectoare precum ingineria și îngrijirea persoanelor vârstnice. Acesta implementează politici pentru integrarea migranților.

Spania și Italia se confruntă cu rate ridicate ale șomajului intern, dar în același timp sunt destinații pentru migranții din Estul Europei și din Africa.

Tările nordice sunt un model de succes în integrarea forței de muncă migrante prin politicile sociale și economice bine structurate.

Uniunea Europeană implementează o serie de politici și inițiative strategice pentru reducerea șomajului în statele membre, cele mai relevante fiind:

1. Pilonul European al Drepturilor Sociale
2. Fondul Social European Plus (principalul instrument de finanțare al UE pentru ocuparea forței de muncă, cu un buget dedicat în perioada 2021-2027 și având ca obiective principale:
 - Reducerea șomajului, în special în rândul tinerilor,
 - Promovare incluziunii sociale
 - Sprijinirea formării și reclificării profesionale.
3. Garanția pentru tineret susținută prin FSE+ și alte instrumente, prin parteneriate între guverne, angajatori și instituții educaționale.
4. Pactul pentru Competențe
5. Inițiativa pentru ocuparea tinerilor
6. Strategia pentru Piața Unică promovează crearea unei piețe unice mai integrate pentru a stimula ocuparea forței de muncă.
7. Politici pentru tranziția verde și digitală în contextual Pactului Verde European și al transformării digitale, încurajând crearea de locuri de muncă în industrii sustenabile și digitale.
8. Rețeaua Eures care facilitează mobilitatea lucrătorilor în UE, oferind informații și suport pentru a accesa locuri de muncă în alte state membre, contribuind la reducerea șomajului.
9. Planul de Acțiune pentru Pilonul Drepturilor Sociale (2021-2027) care stabilește obiective ambițioase pentru ocuparea forței de muncă.

Aceste politici europene sprijină statele membre să dezvolte piețe ale muncii mai echilibrate și reziliente.